

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, FEBRUARY 11, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Grozodejstva v okolici Loža

Naslednje je izvirno besedilo iz Slovenije, ki kaže, kako je laška soldateska besnela nad neoboroženimi kmeti v naših krajih.

Stari trg pri Ložu so partizani zasedli dne 11. maja. Že v tisti noči so bili prisiljeni zapustiti trg. Na Križni gori je bilo plat zvona. Ljudstvo je razbežalo, le starejši so ostali in duhovniki. Kalkih 10 dni od Starega trga so Italijani zajeli grupo bežečih ter jih ustrelili — samih mladih fantov. Sedem jih je bilo iz Starega trga, 4 pa iz Loža. Italijanski vojniki so se nato razpršili po vseh hišah, kjer niso našli vseh članov družine doma. Priljubljeni so bili pred hišami in zahtevali, da pove ime ustreljenih. Ker so bili silno zmedeni, jih ni mogel prebrati, pa se je tudi bal poveljnika imena dobro vedeti, da bo potem še svojcem zažgali domove. Pri dveh so našli legitimitete in takoj ste zopet dve došli v petek, dne 5. junija je že bil zjutraj okrog 4 ure ka-

kih 200 italijanskih vojakov obkolilo vas Nadlesk. Odpeljali so s seboj okrog 50 moških, iz vasi Podcerkve pa okrog 20. Okrog 6. ure zjutraj so pridrli v Stari trg ter moške kar iz cerkve odpeljali.

Kaerntner Zeitung z dne 8. decembra objavlja članek o "napredovanju" nemškega jezika na Gorenjskem. V zimi od leta 1941 do 1942 je bilo organiziranih 338 tečajev za nemščino, katere je obiskovalo 11.692 slušalcev. Za vsak tečaj so morali učenci plačati po šest mark. Število tečajev se je povzpelo od marca do julija 1942 na 521, a število učencev na 20.739. Razvejen tega je predavalo v 118 šolah 423 učiteljev, povprečni nemške narodnosti, domačih in tujih, ki so prišli iz Rajha. Ti tečaji so bili brezplačni. Učenci vseh šol se poslužujejo Gratzove učne knjige, ki tolmači razlike med slovenskim in nemškim jezikom. Na Gorenjskem je danes vsakomur dana zmožnost, da se nauči nemškega jezika.

Braziliji so odkrili zaroto nacijev

Porto Alegre, Brazilija. — V zaroti mesta Cruz Alta je bila odkrita velika zarota, kateri so bili armadni častniki, in civilisti in drugi. Vlada je zaprla vse in pravi, da je številno precej visoko. Zarota je obstajala v tem, da so zarotniki pozivali vojake, naj se pridružijo armadi in da naj bodo lojalne državljanke v Braziliji. Vojaki so imeli orožje in municijo iz vojnih skladišč, ter nosili na vrhove prostora za uporabo ob revoluciji.

Vsak četrtek Jankovičev gostilni na 528 1525. St. je vsak četrtek slovenski večer. To se pravi prista slovenska zabava. Vank prav prijazno vabi na vsako udeležbo.

"ČETNIKE" KAŽEJO ZA EN TEDEN V GLEDIŠČU ALLEN NA EUCLID AVE.

Prvi in edini film te vrste v Ameriki, ki kaže herojske boje slovenskih četnikov, kažejo na Euclid Ave. v Clevelandu. Nekaj prizorov te imenitne filma ste gotovo že videli ono nedeljo v clevelandskem dnevniku Dealerju. Filma predstavlja četniške boje v Balkanskih gorah. Glavne vloge igrajo Philip Dorn, njegova žena Anna Sten. Druge vloge imajo John Shepperd, Virginia Gilmore in Martin Gleason. Prizorih boste videli junake, ki razdirajo mostove, ženem Anna Sten. Videli boste spopade med četniki in osi-

Se kesa, da je dal sinu Hitlerjevo ime

New York. — Joseph Mittel, ki je dal svojemu sinu ime Adolf Hitler, bo moral na sodnijo, če bo hotel imespremeniti. Sosedje so mu namreč dokazali, da bo sin s takim imenom za vse življenje zaznamovan in morda tudi zasramovan. Oče bo storil potrebne korake, da dobi sin kako pošteno ime.

Nemška ofenziva v Jugoslaviji

Švicarsko časopisje zopet poroča o nemški ofenzivi proti jugoslovanskim patriotom in omenja izjavo jugoslovanske vlade v Londonu, da so Nemci poslali dve novi diviziji v operativno ozemlje v dolini Save, južno od Zagreba. "Fuehrer hrvaških nacistov nemške narodnosti, Šolc, je izjavil, da ti boji nikakor nimajo značaja meščanske vojne, temveč da so resničen del splošne svetovne vojne.

osiška armada ne more ustaviti četnikov, skuša dobiti njih v dno v roke s tem, da vjame njegovo ženo in otroke. Prebivalstvu Kotora ustavi osiše ves živeti, dokler ne povedo, kjer se nahaja družina njih vodje. Toda četniki vjamejo nekaj glavnih sovražnikov in jih prisilijo, da dajo ljudem zopet živeti. Sovražnik zagrozi, da bo porušil Kotor do tal, toda četniki prihrume in pobijejo osiško garnizijo. Narod se zbere pred cerkvijo v Kotoru, kjer jim Draža Mihajlovič slovesno obljubi, da bo kmalu prišla rešitev za vso Jugoslavijo. Vsi prizori so skrajno napeti in našim ljudem priporočamo, da si ogledajo "četnike" v Allen gledišču. Sliko bodo kazali od danes do prihodnje srede vsak dan.

Tako se umivajo Rusi. — Slika s centralne ruske fronte, ki kaže, kako se ruski vojak zjutraj umiva. Do pasu se sleče in se odrgne z mrzlim snegom. Kak tovariš mu pa na roke zliha vodo, da se poplakne. Ni čuda, če je ruski vojak tako utrjen.

Z BOJNE FRONTE:

AFRIKA — Ameriški bombniki

so v torek večer poleteli na grški otok Kreto in bombardirali pristanišča Candia in Pediada. Vrnivši letalci poročajo o velikem požaru, ki so ga zanetile bombe. Natančne škode pa radi gostih oblakov niso mogli videti.

ANGLIJA — Včeraj je priletelo

nad Anglijo kakih 10 letal najnovejšega tipa, ki so bombardirali najmanj 20 mest. Nemci so metali bombe na najvišja poslopja, ki so jih videli. Tako so zadeli neko šolo, cerkve, stanovanjske hiše, prodajalne in eno restavracijo. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih. Tri bombnike so Angleži skatili na tla. AVSTRALIJA — General MacArthur je popravil izjavo Japoncev, ki so trdili, da so izpraznili Buno na Novi Gvineji. MacArthur pravi, da Japonci niso izpraznili Bune, ampak so bili pobiti do zadnjega moža.

Francoski general je odlikoval Mihajloviča

London. — General Charles de Gaulle, vodja svobodnih Francozov je odlikoval Dražo Mihajloviča, vodjo jugoslovanskih četnikov, z najvišjim odlikovanjem, s častnim zaslužnim križcem s palmami. De Gaulle je označil Dražo Mihajloviča kot legendarnega junaka, ki se herojsko bori proti nemškim okupacijskim armadam.

Krava sili vedno le k domačim jaslom

Včeraj je dobila policija na glavni policijski postaji, spodaj v umivalnici, dva stara znanca, ki sta prav sladko spala. Prijazna policija ju je odnesla na posteljo v eno izmed celic, da bosta sladko ginjenost prespala. Ko sta se ga pošteno nasekala, sta šla tje, kamor ju je srce najbolj gnalo, na policijo.

Župan Lausche je vprašal za nižjo ceno elektriki

Clevelandski župan Frank Lausche je vprašal Cleveland Electric Illuminating Co. za nižje cene. Sedanja pogodba poteče v juliju 1944, toda ker vzamejo tako pogajanja dolgo časa, je šel Mr. Lausche na delo že sedaj.

Turški poslanik v Moskvi klican na posvet

Ankara, Turčija. — M. C. Acalin, turški ambasador v Moskvi, je bil poklican na tridnevno posvetovanje domov. Posvetoval se bo s zunanjim ministrom in morda tudi ministromskim predsednikom. Dve uri zatem sta nemška atašeja za armado in zrakoplovstvo zapustila Ankaro in se odpeljala v Berlin.

Vesela vest

Pri družini Mr. in Mrs. Chas. Vintar, 1225 E. 60. St. so se oglasile vile rojenice in jim za spomin pustile krepkega sinčka, prvorojenca. Materino dekleško ime je bilo Ann Furlan. Mati in dete se dobro počutita v St. Ann's bolnišnici. Čestitke mladim staršem!

Poroka

V soboto ob desetih bosta stopila pred oltar in si obljubila večno zvestobo v cerkvi sv. Vida John Petrovič in Miss Josephine Modic. Ženin je sin Mr. in Mrs. John Petrovič iz 1068 E. 68. St.; nevesta pa je hčerka Mr. in Mrs. Joe Modic iz 1246 Norwood Rd. Bilo srečno!

Naši vojniki

Naborna komisija št. 24 (23. varda) je poklicala sledeče naše fante na nabor: Felix Kovačič, Joseph Rozman, Frank Prižmožič, Victor Zadnik, Stanley Hrovat, Clarence Pintar, Florian Močilnikar, Mike Benich, Joseph Koprivec, Anton Zakrajšek, William Suhadolnik, Stanley Skuk, Joseph Vesel, Paul Polžar, Joseph Košir, William Jerše, Albert Zulich, Anthony Peterlin, Anthony Medved, John Kovačič, Frank Gartoža, William Terček, John Klemenčič, Frank Seršen, Anthony Kucyne, Michael Gregorich, Anthony Elersich, Herman Korenšek, Thomas Urbas, Albert Kovačič, Frank Polantz, Edward Ljubi, John Sestan, John Vegal, Edward Pečnik, Richard Turk, Richard Krall, Elmer Modic, Joseph Sraj, Edward Mance, Ru-

Rusi vedno bolj obkoljujejo Harkov

To so tudi važni problemi

Nek odbor za racioniranje čevljev je bil v zadregi in se je obrnil na Washington za razsodbo. Pred odbor je prišlo namreč vprašanje, če mora tak, ki ima samo eno nogo, oddati trgovcu s čevlji, kadar kupi čevljev, en cel kupon, ali samo pol, ker kupi samo en čevljev.

Newyorški pogrebniški so se pa obrnili v Washington za pojasnilo, kako bodo dobili nove čevlje za mrliča, če je treba dati kupon za vsak par čevljev. V Washingtonu so odločili, naj izda odbor za racioniranje v tem slučaju posebno dovoljenje za nakup čevljev za mrliča.

NOVI GROBOVI

Joseph Berus

Včeraj dopoldne je po dolgi bolezni umrl na svojem domu rojak Joseph Berus, star 63 let. Stanoval je na 726 E. 155. St. Doma je bil iz vasi Selja, fara Prečna pri Novem mestu, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Tukaj zapuša žaluzijo soprogo Mary roj. Knaus, tri sinove: Joseph, John in Pvt. Frank, dve hčeri, Frances in Mary, dve sestrji, Agnes Kumel in Frances Kastelec. Pogreb bo v soboto zjutraj ob devetih iz Svetkovega pogrebnega zavoda, 478 E. 152. St. v cerkev Marije Vnebovzete in potem na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostalih naše sožalje.

Rudolph James

Včeraj zjutraj je umrl v Lakeside bolnišnici tri tedne star Rudolph James Agnich, sinček družine Rudolpha in Dorothy Agnich, 715 E. 156. St. Oče se nahaja pri vojaki. Pogreb bo v soboto popoldne ob eni iz Svetkovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete in na Kalvarijo. Sožalje prizadetim staršem.

Rusko topništvo že bruhla kroglo v mesto. Poročilo zatrjuje, da Nemci že beže iz Harkova. Zavzetje tega mesta bo največja ruska zmaga.

Moskva, 11. febr. — Ruski kolobar se vedno bolj izožuje okrog Harkova, največjega industrijskega mesta v Ukrajini, ki je glavna nemška postojanka vzhodno od reke Dnjeper. Ruska armada je včeraj zasedla mesto Čugujev, 22 milj južno-vzhodno od Harkova ter mesto Volčansk, 36 milj severovzhodno od tam. Najnovejša poročila zatrjujejo, da se je rusko topništvo že približalo Harkovu na strel in da je začelo vsipati topovske izstrelke v mesto in da ga Nemci že zapuščajo.

Nekatera nepotrjena poročila trdijo, da so Rusi že bližje Harkovu, kot pa sami uradno priznavajo, morda so samo 6 do 10 milj od mesta.

Rusi se s tako naglico bližajo Harkovu, s kakršno so naskočili in zajeli Kursk in Belgorod, ki sta bili drugi dve važni nemški središči. Z okupacijo Čugujeva je prišlo Rusom v roke zadnje mesto pred Harkovom na zahodnem bregu reke Donec. Od tukaj je zdaj Rusom odprta pot v Harkov.

Nemci ne morejo ustaviti silnega zagona ruske armade, ki je prodrla v enem dnevu 24 milj do Volčanske.

Clevelandska mestna zbornica bo glasovala glede spremembe časa

Councilman Joseph Krizek bo v ponedeljek predložil zbornici resolucijo, glasom katere naj bi Cleveland ostal pri sedanjem času, tudi če gre država na novi oziroma standard čas, ki bo za 60 minut kasnejši od sedanjega.

Več mestnih odbornikov je zato, da ne spremenimo časa v Clevelandu, toda se niso izjavili, kako bodo glasovali na Krizekov predlog. Zbornica bo imela prihodnjo sredo javno zaslišanje, da bo slišala mnenje meščanstva glede tega.

Župan Lausche se je izjavil, da je proti spremembi časa, toda ne bo vetiral odloka zbornice. Guverner Bricker bo najbrže v ponedeljek podpisal predlog legislature, da gremo v državi za eno uro s časom nazaj. To bi potem stopilo v veljavo v nedeljo 21. februarja ob dveh zjutraj.

Gandhi se zopet posti v Indiji

Bombay. — Mahatma Gandhi, vodja Indcev, je začel svoj 21. dnevi post kot v protest, ker ga Angleži ne spuste na svobodo. Zaprl so ga 9. avgusta, ko je hujskal Indce na vstajo proti angleški oblasti. Tekom posta ne bo Gandhi užil drugega kot sadni sok in vodo. To je že deveti večji post tega voditelja Indcev.

Churchill bo govoril v nedeljo na radiju

London. — Angleški premier Churchill bo v nedeljo govoril na radiju in njegov govor bodo prenašale radijske postaje po vsem svetu. Povedal bo o sedanjem vojnem položaju ter o svoji misli v Casablanca in na Turško.

K molitvi

V Zakrajškovem pogrebem zavodu naj se zbere k molitvi za pokojno Louise Stirn: nocoj ob 7:30 članice društva Carniola Hive št. 493 T. M., ob osmih pa članice podružnice št. 25 SŽZ. V petek naj se udeležijo po možnosti pogrebne maše.

Zgledno društvo

Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ je iz preostanka zadnje prireditve kupilo dva vojna bomba, vsakega po \$100. Vsa čast!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

HENDERSON 0628

Cleveland, Ohio

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 35 Thur., Feb. 11, 1943

U. S. A. - nemška poguba

Dasi so ruske armade glavna zapreka do nemške zmage, pa je začel nemški narod vedno bolj uvidevati, da so Zedinjene države tista sila, ki bodo povzročile padec Nemčije ter ji določile nadaljnjo usodo.

Ljudje, ki so bili v Berlinu one čase, pripovedujejo, kako je presenetila nemški narod vest, da je Hitler napovedal vojno Zedinjenim državam. Nemški narod je vedno upal, da bo Hitler storil vse drugo prej, kot se bo pa zamotal v vojno z Ameriko.

V očeh povprečnega Nemca je namreč Amerika še vedno silen kolos, ki jim je že enkrat prej odjedel zmago, v letu 1918. Zato je povprečen Nemec vedno upal, da ne bo nikdar več prišel v vojno s tem mladeniškim kolosom onstran Atlantika.

Prve mesece potem, ko je Hitler napovedal vojno Ameriki, je nemška propagandna mašina storila vse, da bi prepričala nemški narod, da napoved vojne Ameriki faktično ne pomeni nič. Kljukec dr. Goebbels je poskušal zabiti nemškemu narodu v glavo, da Amerika ni šla v vojno z vsem srcem. Amerika da je razdeljena in čeprav po bogastvu močna, pa je politično velik slabič.

Nemški narod je verjel svojemu propagandnemu ministru, to tem bolj, ker so nam Japonci takrat nakopali na glavo nekaj težkih porazov. Nemški radio je kričal, da bo Japonska vsak čas pobasala v žep Ameriko.

Toda Nemci so kmalu videli, da se je Japonska zadavila, ko nas je hotela pohamati za malo južino. Nemčija je kmalu slišala o nezaslišani množini vojne produkcije v naših tovarnah. Slišala je, da naša armada raste kot gobe po dežju in Nemci so kar zijali, ko so slišali, da je Amerika, ki še lansko leto ni imela skoro nobene armade, poslala zdaj že več kot en milijon fino izvežbanih in krepkih fantov na evropsko bojno gledišče.

Kako so Nemci to zvedeli, ni znano, toda najbrže jih je vedno več in več v Nemčiji, ki na skrivnem poslušajo radijske postaje iz Amerike in Anglije.

Zdaj, ko so ameriški fantje v Afriki in ko poletava vsak dan več ameriških bombnikov nad Nemčijo in Italijo, kjer spuščajo "jajca" na osiške tovarne, bo moral nemški gobezdac Goebbels dobro sukati jezik, če bo hotel prepričati nemški narod, da udeležba Amerike v vojni nima dosti pomena.

Gotovo ni bilo lahko pri srcu nemškim vojnim ropotuljam, ko so zvedele o konferenci v Casablanci. Gotovo jih je stresel mraz, ko so zvedeli nemški "diplomati," ki mislijo, da so zajemali diplomatsko zvijačo z največjo žlico, da je bil Churchill v Turčiji, kjer kar mrgoli nemških vohunov, pa ni noben zavohal niti dima dolge Churchillove cigare.

Ako niso prej še vedeli, zdaj lahko vedo Nemci, da ni šla Amerika v vojno s filozičnimi prekljami. Ne bo dolgo, ko bo silna ameriška armada potrkala na vrata v samem Berlinu in takrat bo nemški narod videl, da se ni zastoj na smrt prestrašil, ko je zvedel, da je njegov Fuehrer napovedal vojno naši Ameriki. Amerikanci so poznani kot sila komodni ljudje, ki ljubimo udobnost, pa dobro jed in zabaven šport in ki ne vtikamo svojih nosov skozi okna v sosedovo hišo. Ampak, kadar se Amerikanec razvname, videč, da mu sili kdo v domač zelnik, takrat pa ne pozna nobene šale. Takrat pljune v roko in udari.

Pripravno zdravilo

Kot menda po vseh mestih je tudi Cleveland zadel val pocesnih banditov, ki trgajo ženskam iz rok torbice. V nekaj slučajih so dobili nepridipravi lepe vsote, večinoma pa le par dolarjev. Torej ne gre pri tem toliko za izgubo velikih vsot denarja, kot gre za varnost naših mestnih ulic.

Vagabundi so večinoma mladi pobalini, ki si hočejo na ta način s par dolarji merda kupiti cigarete, sladoled, ali par vstopnic v kino. Žrtve so večinoma starejše ženske, ki gredo na delo ali z dela ponoči, ali ko se vračajo domov s kakega drugega opravka.

Navadno delata po dva skupaj. Eden zgrabi žrtev za vrat, drugi ji pa iztrga torbico, nakar zbežita. Jasno je, da preplašena ženska nima niti časa klicati na pomoč. Pa tudi če bi klicala, ni na samotni cesti nikogar, ki bi ji pomagal. Predno kdo pride, so pridaniči že bogve kje.

Policijska se na vso moč trudi, da bi počistila clevelandске ulice te nesnage. Toda če bi hoteli postaviti stražnike po vseh ulicah ob vsakem času, bi morali imeti na tisoče in tisoče stražnikov, kar je pa nemogoče.

Pa tudi če koga vjamejo, kaj se pa zgodi z njim? Radi mladoletnosti ga morda pošljejo za nekaj časa v poboljševalnico. Tukaj se potem od drugih še bolj izuri v svojem poslu, kot nam pričajo zgledi.

Edino zdravilo proti tej nesnagi bi bila palica. Ako bi jih vsakemu, ki ga zasadijo pri ropu, našli na "južno stran njegovega telesa" 25, pa stavimo, da bi tako kaznovani nikdar več ne grešili. Stari Slovenci so imeli zdrav rek: šiba novo mašo poje. In šiba bi tudi v tem slučaju marsikateremu mlademu pokvarjencu pokazala pot do poštenega življenja.

BESEDA IZ NARODA

REV K. ZAKRAJSEK:

Dajte, da bosta Amerika in Anglija . . .

Da, tako nam kliče slovenski mučenik pod Triglavom v poročilu iz dne 4. septembra: "Najstrašnejše za nas je pa to, da se že poldrugo leto borimo in umiramo, pa nam nista ne Amerika in ne Anglija spregovorili besede o našem Primorju in Trstu. Dajte, da bosta Amerika in Anglija spregovorili in dali izjavo o tem, da bomo vedeli, zakaj se borimo in zakaj umiramo!"

O tej prošnji slovenskega naroda v Evropi je pred nekaj meseci naš rojak Mr. Leonard Wester v "Washington Star" napisal ameriški javnosti in naši vladi popolnoma prav, ko je nekako rekel: "Vse mogoče poklone se daje Italijanom, tistim Italijanom, ki so sokrivci sedanje vojne in ki takšne zverinske more in pobijajo slovenski narod, ki se tako junaško bori na strani Amerike in zaveznikov, rekel bi, z golo pestjo. Kaj bo rekel ta hrabri trpeči narod, junaški naš zaveznik, ko bo slišal o teh poklonih sovražniku Amerike in zaveznikov in svojem smrtnemu sovražniku, o njem pa, o njegovih žrtvah, o potokih njegove krvi, o njegovih tolikih doprinosih za zmago Zaveznikov pa molčita obe, Amerika in Anglija. Slabo službo se dela s tem lastnim zaveznikom sebi!"

Ko je bila naša slovenska deputacija SANS-a pri državne-mu podtajniku Hon. Sumner Wellesu, je čutila, da je njena sveta dolžnost, da pred vsem opozori našo vladu na to dejstvo in jo prosi, da se to na kak način popravi, da se da za doščene slovenskemu narodu. Zato se je kakor pri Mr. Poolu, tako tudi pri državnem podtajniku zlasti o tem zelo veliko govorilo. Vsi, Mr. Adamič, Mr. Cankar in Mr. Zalar, ki so govorili, so zlasti to povdarjali in nato kazali, kako to slabo vpliva tudi na državljane slovenskega rodu ter jim kazi navdušenje za nakupovanje War bondov, pri čemur so bili Slovenci do sedaj v prvi vrsti.

Hon. Sumner Welles je ta izvajanja poslušal z zanimanjem in jim pritrdil, da so razumljiva in naravna. Zato je na prošnjo deputacije, da naj se izda posebna izjava vlade, ki bo pohvalila Slovence in njih tako junaško borbo in jim dala zagotovilo obeh vlad, da bodo po vojni dobili vsi svojo pravico. "To se bo zgodilo ondotnim takoj, je rekel odločno!"

Če bi naša slovenska deputacija ne bila dosegla ničesar drugega dobrega s svojim obiskom državnega podtajnika, kakor je bilo že to, njene žrtve, ki jih je prinesla s svojim potom v Washington, so brez dvoma same vredne vseh težav.

Iz tega pa ameriški Slovenci lahko sami razvidijo, da SANS dela in sicer dobro dela, če se tudi morda navidez, da se ne. Že samo ta sprejem sam je vreden kongresa, je velik uspeh. Dalje pa lahko iz tega razvidijo, kako potrebno je to delo, ki smo se ga lotili, koliko je takih le slučajev, o katerih moramo govoriti mi ameriški Slovenci in koliko se bo dalo še doseči, če bomo ohranili med seboj slog in šli složno naprej, pa vsak delati in žrtvovati, kolikor bomo mogli.

Iz tega vidimo pa tudi, kako nezmerno veliko odgovornost bi sprejel nase vsakdo, ki bi skušal to delo razbiti, ali mu škoditi radi kakih osebnih simpatij ali nesimpatij, radi kakih morebitnih osebnih gledanj na vse stvari. SANS ima svoje

resolucije, ki jih je odobril celni narod, to in samo to je zanj evangelij in samo po tem evangeliju more in mora delati.

Pismo slovenskega vojaka

Naslednje pismo je prejela od svojega sina Mrs. Joe Gombach iz 22294 Arms Ave. Njen sin Joe, ki sedaj služi v armadi Strica Sama se ni nikdar učil slovensčine v šoli in kar zna ga je naučila njegova dobra mamica. Joe sedaj vidi, kako prav pride tudi slovensčina. V resnici pa je pismo tudi tako pisano, da je bilo potreba le malo popravkov in da Joe zasluži vse priznanje. Torej pismo se glasi dobesedno:

"Camp Van Dorn, Miss.

"I-30-1943.

"Draga mama in ata!

"Prejel sem potico in pismo vse ob enem. Gotovo ste tudi Vi prejeli moje pismo in "money order." Potica je prav dobra. Se mi zdi, da še nisem tanek. Kako dobre potice jedel v svojem življenju. Tukaj lepo sedim in pišem to pismo ter lepo ščipljem potico in jem.

Danes je sobota in popoldne imamo prosto. Zjutraj smo imeli "inspection" ali vizit. Si noči pa smo še pozno zvečer snajžili svoje puške in pregledali, da je bilo vse čisto za danes. Vsi tisti, ki niso srečno prestali vizita, morajo danes popoldne in jutri ves dan delati. Do sedaj se mi je še vselej posrečilo, da sem dobro opravil; seveda pa človek nikdar ne ve, kdaj se mu lahko kaj pripeti. Puške moramo vsak dan vzeti vse narazen in vsak kos posebej obrisati in namazati, tako da se vse sveti. Sedaj se večkrat domisljam na ata, ko je včasih pravil, kako je bilo, ko je bil on pri vojaki.

Danes imam prvič čas, da Vam lahko bolj podrobno in nadolgo popisem, kajti vselej, kadar sem Vam pisal, sem moral narediti bolj nhitro in zato pa bom skušal danes bolj natančno raztolmačiti.

Prvič bi Vam nad povedal, da je vse dobro in da se mi zdi vsak dan bolje. Res ni tako, kot je bilo doma in pogrešam vaju oba in mnogo drugih reči, ki se jih nisem niti zavedal, ko sem bil še doma. Pa misliti si moram, da smo v vojni in da če ne bomo mi zmagovalci, da naše življenje ni dosti vredno. Kaj nam pomaga življenje, če pa nismo prosti, da bi lahko izražali svoje misli in da molimo Boga, kakor smo bili učeni? Zato pa nas tukaj tudi dobro trenirajo in sicer največ za borbo z Japonci in lahko si mislite, da jih ne bomo z rokavicami gladili, kadar pridemo do njih.

Vem, da se Vam bo mogoče zdelo to krvočno, a se ne da pomagati, ker so oni še tisočkrat slabši. V takem slučaju je vselej najboljšje — zob za zob! Prej ko bo vse to končano, se bodo Nemci in Japonci še zelo kesali. Ameriški vojaki ni ubijalec, a če je prišeljen k takemu delu, potem ga pa ni hujšega na tem svetu.

Sedaj še nič ne vemo, kedaj bomo šli na vaje. Prav za prav v vojski se ničesar prej ne ve, dokler se ne zgodi. Je prav lahko, da nas pošljejo kam drugam še predno bomo gotovi z vežbami. Gotovo pa je, da nas na hujše vaje ne bodo poslali prej, da izpolnimo 13 tednov vežbe.

Prosim Vas, ne zgubite zaupanja v me, kar se tiče vere in obnašanja. Oba sta vedno v mojih mislih, pa naj se zgodi kar hoče, saj vem, da bo to bo-

lja volja. K maši grem vsako nedeljo in jutri bom šel zopet k spovedi pred mašo. Vsaka molitev, ki jo zmolim zvečer je prošnja, da bi vidva in Mimi ostala zdrava in zadovoljna in da bi se zopet kmalu videli. Vedita, da se jaz prav dobro počutim, dokler vem, da sta vidva z atom doma zdrava. Saj bomo lahko prestali vse to in ne bo dolgo, ko bomo zopet vsi skupaj doma. Upam, da bosta oba zdrava ob moji vrnitvi, kakor sta bila tedaj, ko sem vaju zapustil. Kar se mene tiče, vama ni treba skrbeti, sem malo shujšal, pa vseeno tehtam več kot sem poprej. Trebuh je zgnil in postal sem bolj žilav in trd. Vsak dan gremo na "hajk" od 10 do 12 milj. To je približno tako daleč kot od vas na Public Square, kar pa še drugače prehodimo, je pa še enkrat tako daleč in to vse v enem dnevu. Pa vse to me skraj nič ne utruja. Če bi bil tukaj kakšen ples zvečer, bi šel še na ples do polnoči.

Za enkrat bom sedaj zaključil in bom zopet kaj kmalu pisal. Z Bogom Vaš sin, Joe."

Njegov naslov je: Pvt. Joseph A. Gombach, 35524076, Co. C, 395th Infantry, APO 99, U. S. Army, Camp Van Dorn, Miss.

Iz Girarda

Tudi pri nas v Girardu smo se zganili in pričeli razmišljati, kako bi se dalo kaj pomagati našim nesrečnim rojakom v stari domovini, ki toliko trpe pod nemškimi in italijanskimi banditi.

Iz tega razloga je bil poslan apel na vse tajnike in tajnice društev v naši okolici, da izvolijo na svojih sejah zastopnike. Nato pa je bil sklican shod vseh izvoljenih zastopnikov za 31. januarja. Bilo je zastopanih osem društev, upam pa, da se nam bodo tudi še ostala društva pridružila za to plemenito delo.

Slovenci, tu se gre za vse Slovence v stari domovini, zato pa je dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke tukaj, da pomaga po svoji moči. Saj če le kolikšičaj beremo naš časopise, nas mora v srce zaboleti trpljenje naših ubogih rojakov. Uzei so jim vse, požgali vse in poleg tega pa še pomorili nešteto nedolžnih ljudi.

Torej, mislim, da je naša sveta dolžnost, da jim priskočimo na pomoč. Prihodnji shod se bo vršil 28. februarja. Prav nič ne bo škodovalo, če bi tudi drugi, ki niste zastopniki prišli zraven s kakšnim dobrim nasvetom, kar bi gotovo koristilo k napredku in uspehu te plemenite akcije. Direktorij Slovenskega doma v Girardu nam je dal dvorane brezplačno na razpolago za vse shode ali veselice, samo da pomagamo našim rojakom v stari domovini. Torej pridite na shod 28. februarja in tam se bomo kaj več pogovorili, kako bi bilo kar najuspešnejše voditi to akcijo. Pozdravi,

John Anžiček, zastopnik Slovenskega doma

Mesec februar

Drugi mesec v letu — februar — je za marsikatega mesec veselja. Zakaj pa tudi ne, saj je vendar v predpustnem času. Marsikateri čitatelj Ameriške Domovine praznuje v mesecu februarju obletnico svoje poroke. Zopet pa je tudi za marsikatega žalosten, kajti smrt ne vpraša v katerem mesecu smo. Kar pokliče te in hoče nočes moraš iti z njo.

Tako je tudi bela gospa prišla 10. februarja 1939 k družini Frank Kužnika na 3525 E. 81 St., in rekla družini: danes 10. februarja 1939 je vaša mama doslužila na zemlji, zato

jo odpeljem v nebesa, za katero se je toliko trudila na tem svetu polnih 55 let. Zaslužila jih je in tudi njen sin Ludvik (duhovnik) jo pričakuje. . .

Vse solze, ki jih je družina tedaj pretočila, niso ganile božje poslanke. Dasi je že poteklo štiri leta, odkar Tvoja truplo počiva v materi zemlji Tvoja duša pa uživa plačilo pri Bogu. Mi preostali pa Te še nismo pozabili. Še vedno je pred nami Tvoj smehljajoči obraz in Tvoja dobra dela nas tolažijo, da si sedaj srečna v večnem raju.

Vam pa, soprog, sinovi in hčere, naj bo v tolažbo, da je vaša soproga in mati sedaj na boljšem kot smo pa mi. Ni ji treba skrbeti, kje so se sedaj v vojni njeni sinovi, kaj bo skuhala, ker se vsega že precej težko dobi, le Boga gleda z obličja v obličje in s sinom duhovnikom prepeva slavo in čast Bogu.

To naj vam bo v tolažbo ob četrti obletnici njene smrti. Tebe pokojna mati Kužnikova pa prosimo, prosi vsemogočnega Gospodarja nebes in zemlje, da naj še skoro odvrne od nas to strašno šibo vojne, v kateri je danes še skoro ves svet. Prosi ga, da se naši sinovi že skoro vrnejo živi in zdravi k svojim dragim. Prosi pa ga tudi za naše nesrečne brate in sestre v starem kraju, da bi bili že skoro rešeni strašnega trpljenja, katerega jim povzroča hunski krvolok, ki hoče našo lepo Slovenijo spremeniti v pravo puščavo. S to ponižno prošnjo se obračamo proti Tvoji nebeski domovini ob četrti obletnici Tvoje prerane smrti.

Jacob Resnik.

—o—

Zahvala

—o—

Srčno zahvalo prejmite vsi najini sorodniki in prijatelji. Nikdar ne bova pozabila večera, katerega sva tako nepričakovano doživela 9. januarja t. l., ko ste nama priredili iznenadenje ob priliki najine srebne poroke ali 25 letnice zakonkega življenja.

Lepo se zahvaljujemo Mrs. Mary Kraje, Mrs. Mary Hra-star in Mrs. Ceciliji Škrbec, ki so zbrale prispevke in poskrbele, da smo bili vsi tako dobro postreženi. Prav tako naj prejmejo najino zahvalo vsi natakariji, strežnice, muzikantariji ter pevsko društvo Lira za lepo petje in vsem gospodnikom za gnanjive čestitke.

Nikdar nisva pričakovala, da imava toliko in tako dobrih prijateljev. Sprejmite vsi, ki ste naju tako počastili in tako lepo obdarovali (krasna kuhinjska peč in oprema za spalno sobo), najlepšo zahvalo. Nikdar vas ne bova pozabila. Vse bova ohranila v srcu in hvaležnem spominu in bova skušala ob priliki tudi povrniti.

Vam hvaležna,

Frank in Anna Svigel, 1270 E. 60 St.

Tedenski pregled

Office of War Information
Foreign Language Division
Washington, D. C.
Konferenca v Casablanci

Vest o zgodovinskem sestanku predsednika Roosevelta in prvega ministra Churchilla v Afriki je pretresla ves svobodoljubni svet. Okoliščina, da se je v tem vojnem posvetovanju odločilo, da ta vojna sme končati

od tega koraka.

Oglas sledeče vsebine: Janez Kozomernik, ki je 22 leti zapustil v najvišji šolnosti svojo ženo in enega sinčka Janezka? Ko se bomo, bo lahko na svoji znan, v kakšnega koga prazasel njegov sin."

Oglas sledeče vsebine: gledal bel dan v nekem filmu: "Gospod čedne stti je na tem, da se je Rad bi se seznanil s škim, ki ima v tem kaj nje in ki bi ga mogel od tega koraka."

Dekleta in žene!

Za boljše pomladanske STERLING sukne direktno iz tovarne, po veliko nižjih cenah, druge in za zanesljivo in točno postrežbo, za zaupanjem na

BENNO B. LEUSTIG

ENDicott 3426 ali 8506, 1034 ADDRESS

Sedaj je najboljši čas, da si izberete in naročite FUR-COAT zimo, po najnižjih cenah, naravnost iz tovarne, na WILL-COAT

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

ŽALOST IN VESELJE

Spisi Andrejčkovega Jožeta.

Krat bi bil rad ubežal, pa ni bilo priložnosti, ker bil vedno dobro zavarovan. Časa sem pa so mi izrogljevanje mladega konja, je bil svojega prejšnjega prodal nekemu druge poglavarju in sedaj sem bil priliko ubežati. Še bolj me je k temu početu žala usoda mladega Evropejca, ki je bil obsojen k strašnejši kazni — in ta Evropejec je bil Vencelj. Skrivaj sem mu konja spravil iz mesta, kjer zapuščen kočo, potem sem rešil še tega mladčena, ki je bil srečno utekla.

Kdo bi bil takrat mislil, da sem s svojim lastnim sirovcem pa se je vse razotelo tudi moju nekdanjo močno knjigo mi je izročil, kasem pustil v tolovajske roke. Moja edina skrb sedaj priti kar najprej mogeče v reko, da pozvem, sta li še moja žena in moj sin, ali ne krije hladni grob.

Ko je končal starec svoje povedovanje in oče in sin sta se odpravila na rešitev. Sedaj je tudi Aleš povedal, kaj se je zgodilo in nazadnje je bil željo, naj ga ne zavežejo, ker je že viden tega, da bi bil pa v spomin njegove rešitve v gozdu, ki je bil na sv. Ačša, saj je imel dovolil to, da je imel zopet svojega, katerega ni mislil še ke-

VIII. "Lastavica," ki je naša prva pot, izvršena je dobro svojo nalogo. Ur. predajala atlantsko morje obveslaj afrikanske otoke vzhodu, zavila je proti Indiji. Imena, ki je bila njeno čelo, bila je po-

leš si je tudi sedaj kratil tem, da je opravljal morje dela. Vse mu je šlo ta-ko od rok, da so se mu udili. Vsaka najmanjša ka bila mu je že znana, ni bi že od mladih nog na-je. Če ni imel drugega po-je h krmlu in tu mu je-ko se vodi ladija, kako se-veba ravnat ob času neviht, pogledal je v knjige, ki je imel kapitan mnogo

ed potoma se jim ni nič po-ega pripetilo, vedno so ime-je veseni čas, ko je indi-kan se je rad pogovar-Privedoval jima je o-kih ljudi, ki stanujejo na-je že večkrat sam opazo-ki so zelo predrzni in se-je leti tako nevaren boj s-pretvetneži, ko je bil se-otavljal je, da tem ropa-ih je vedno veliko število-aj in se na svojih lahkih

čolnih, ki jih imenujejo "džunke," naglo umaknejo v zatišje, ako čutijo nevarnost, kjer je morje preplitvo, da bi jim mogla slediti večja ladija.

Na ladiji so imeli razun mnogo pušk tudi šest topov, ki so metali triliberne kroglice, precej obilno število za kupčijsko ladijo, ki ni bila namenjena v nikakoršen boj, temuč samo braniti se v sili. Eden teh topov je bil napravljen na vrtele, da se je lahko obračal na vse kraje. Aleš, kot nekdanji topničar, pečal se je mnogo s tem orožjem. Pregledal je streljivo, katerega je bilo obilo, popravi, kar je bilo pokvarjenega, potem pa si izbral nekaj mornarjev ter jih vadih o oskrbovati potrebne reči pri topu v boju, pri kojem poslu so bili ti možje jako okorni in niso imeli nikakoršnega zapopadka, kako se mora meriti, da krogla dobro zadene. Vsega tega jih je privadil Aleš in kapitan ga je šaljivo zaradi njegovih zaslug izvolil poveljnika svoje male baterije. Aleš je vse tako modro uredil, kot bi se že pripravljval na boj z morskimi roparji, o katerih je vedel kapitan toliko zanimivega povedati.

Bili so že kakeh sto morskimi milij od Kalkute, kamor je bila namenjena ladija "Lastavica." Vse je bilo veselo zaradi ugodnega vremena in nihče ni mislil na kako nevarnost, kakor je sploh navada pri mornarjih, ki nevarnosti pozabijo, ko minejo ter ne mislijo na nove, dokler jim ne groze z vso resnobo. Pesmi v raznoterih jezikih so donele v hladnih večerih na površji in tudi Aleš je moral zapeti nekaj slovenskih narodnih, ki so bile kapitanu in tudi drugim zelo všeč. Samo krmar, stari Jaka, ki je opravljal že blizu trideset let svojo službo ter je bil na morji popolnoma doma, bil je nekako tih. Sicer je bila to že njegova navada, da ni dosti govoril, ali nocoj pa se mu je tudi lice zmračilo, kot bi oznanjalo hudo uro. Vedno je zrl na nebo, kjer so se zbirali majhni sivi oblaki in se zopet razpodili. Včasih je zmajal z glavo in zopet zamaknil se v svoje delo.

"Jaka!" ogovori ga kapitan drugo jutro, "kaj si tako otožen? Ali slutiš morda kako nevarno vreme?"

"Skoraj bi rekel, da se ne motim," odvrne stari mornar mirno, kakor bi se pomenkoval o kakej navadnej reči. "Ti-le oblaki, ki se že dva dni vzdigujejo in zopet zgubljajo, niso mi nič kaj všeč. Sedaj je čas morskimi neviht, posebno v tem morji. Gospod, jaz sem jih že nekaj doživel in dobro vem, kako se prično in kako potem razsajajo po več dni."

"Upam, da bomo prej v zatišji, preden se vzdigne kaka nevihta," odvrne kapitan, "saj letos se ni bilo slišati nič o njih. Navadno razsajajo meseca oktobra in novembra. Razun tega pa je naša ladija tudi trdna, da se ni bati, da bi jo uničili tako brž valovi. — Zapovedal bom razpeti tudi spodnja jadra, da prej pridemo v zavetje, saj skalnatih robov ni todi, da bi zadeli."

(Dalje prihodnjic.)

NOCOJE SLOVENSKI VEČER

kakor je vsak ČETRTEK VEČER pri

YANKOVIC CAFE

528 E. 152. St.

Pridite in se dobro imejte!

TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje z 2 strani)

la razdalje kakih tisoč tristo milj — kakor med mestoma New York in Kansas City — vzlic nepopisnim težkočam z zalaganjem, s kakršnimi se noben general ni moral še boriti, in vzlic neprestanemu razčiščanju poti od min, ki jih je ubežni Rommel tam pustil.

Ni pa to šlo brez hudih borb. Pri Agheli in Wadi Zemzen, kakor tudi v manjšem obsegu po vsej dolgi in prašni poti do Tripolija, se je Rommel postavil v bran. Pomagalo pa mu ni nič: pa ni niti ene črne pike, bodisi kar se tiče organizacije, strategije ali taktike, proti sijajnemu rekordu osme vojske od časa, tri mesece nazaj, ko je sama stala med El Alamein in Cairo, med vrati do Srednjega vzhoda in uro današnjega zmagovalstva.

Čile prelomil z osiščem

Ko je Čile pretrgal odnose z deželami osišč, se je ta dežela ravnala po tradicionalni politiki solidarnosti tega polusveta in prijateljstva napram Združenim državam.

Njena najnovejša akcija podarja znova dejstvo, da za več kot eno stoletje so obstojali pri- srčni odnosi med južno-ameriškimi republikami in Združenimi državami.

Te prijateljske odnose so pokazali razni prijateljski obiski odličnih zastopnikov obeh dežel. Predsedniki, člani kabineta, višji častniki oboroženih sil in odposlanci dobre volje iz Združenih držav so obiskali Čile in

čileanci enakega čina in odličnosti so povračali te obiske. Vzajemna prisrčnost je pospešila kulturne, gospodarske in politične odnose in skupno sodelovanje.

Hitler o Leningradu

Ko je rdeča armada dvignila obleganje Stalingrada, se je Adolf Hitler zopet blamiral kot prerok.

Ko je Hitler dne 8. novembra 1941 nagovoril svoje nacistične pristaje v neki monakovski pivovarni, rekel je: "Pred Leningradom smo bili na ofenzivi le tako dolgo, dokler je bilo potrebno obkoliti Leningrad. Sovražnik bo izstradan iz Leningrada. Mesto je obkoljeno in nikdo ga ne more osvoboditi. Pasti mora v naše roke. Da bi bilo le kolikaj mogoče za Ruse, da dvignejo obleganje, potem bi jaz dal povelje, da se Leningrad zajame z naskokom, in zajeli bi ga."

ODVEČ

(Slika. Spisal Ivo Trošt.)

Pri Kovaču je zasijalo novo življenje.

Marička, sedaj že Marica, je segala v očetov mošnjček z otroško udanostjo: "Oče, oče, saj veste, kako vas imam rada! Prav zares se bojim, da opešate. Pa bi si privoščili kaj boljšega — samo zase, jaz nočem." — Martin se mu je bližal "V letih ste že, oče. Ne smete si

Poročnik Clark Gable, priljubljeni filmski igralec, ki služi v armadi Strica Sama, se je obložil z naboji za stroj-nico. Slika je bila posneta malo prej, ko se je odpeljal z letalom na strelske vaje v zraku.

Britanski konvoji, ki vozijo potreben material in živce na najbolj oblegano angleško trdnjavo v Sredozemskem morju — otok Malto — se morajo prebiti skozi najnevarnejše postojanke osišč. Na sliki vidimo mornarje, najno potrebne spance, ki so v času, ko ladja varno pluje v pristan, ujeli par trenutkov za spanje.

kratiti kupice vina, ali založiti mesa, boljše mrvice kruha!"

To je govoril zaradi sebe, zlasti pa zaradi svoje žene, kateri se taki sladki oblikzi nikakor niso upirali. A tudi on sam je vsikdar rad zvrnil kupico, če ne drugače, kakor je navadno govoril — pa na prihodnjo ženo. Otroci imajo tudi oči in usta povsod.

Klančar skoro ni vedel izprava, kaj se godi okoli njega. Odhod izpod domače strehe ga je pekel kakor žrjavica. Po noči je bil doma v sanjah, po dnevi je bil doma vsled grozne razlike. Kakšen je bil njegov dom in kakšna je Kovačeva siromasčina! Največkrat je molče zrl v daljavo, ali upiral oko v tla, se zagledal v kako stvar kakor okamenel. Negovega prioboljška so bili deležni vsi, v njegov mošnjček je smel že vsakdo.

In tedaj so cveteli časi uga-sujoče oblasti starega Klančarja. Njegova beseda je pri Kovaču zalegala toliko kolikor obsežnost njegovega mošnjčka. Njegova želja je bila gotov ukaz, njegov mošnjček vsem nevidni gospodar.

Klančarjev Jože je pa še čakal, da se mu vrne oče pod domačo streho, in vedno glasneje je jadikoval o lepih denarjih, za katere bi se niti njegova žena ne protivila, ko bi se zatekli zopet pod domačo streho; o vrnitvi očetovi pa ni smel Jože črhiniti. Zato so ga novice, kako izvrstno živi stari Klančar pri Kovaču, zbadale kakor noži v srce; šli so denarji!

Pri Kovaču se pa niso pritoževali zaradi očetovega izvrstnega življenja, saj so dosegali z mirno prošnjo, z laskavo prošnjo vse. — "Hm! Tako bi hotel živeti do sodnjega dne!" se je pobahal rad v veselji družbi Kovač tiste čase.

Toda nesreča je hotela, da je bil nasprotni misli baš njegov najboljši znanec: tastov mošnjček. Ta, če bi imel razum, bi moral spoznati, da njegovo življenje tem vidneje hira, v kolikor večji dotiki je z Martinom Kovačem. Spoznal pa je to hiranje še pravočasno mošnjčkov gospodar — oče Klančar. In mošnjček je začel varovati svoje zdravje, kar so pa Kovačevi občutili prav tako, kakor da jim Klančar noče več dajati denarja in prioboljškov.

Ker se sin v Gorenji vasi ni maral in tudi ni smel približati, da bi povabil očeta nazaj domov, marveč samo vprašal, če bi mu oče vrnil vse tiste novce, ki mu jih je moral odšteti, se je namestu odgovora Klančarjevo srce jelo ohlajati za stari dom.

Nekega dne, ko so bili vsi najboljše volje, je zastavil tehtno besedo: "Ne nameravam vas žaliti, a tako ne more več biti. Kupim vam za svoje novce zemljišča in živine, in ti, Martin, mi zagotoviš v hiši stanovanje, hrano in postrežbo do smrti. Delal bom, se pravi: pomagal bom, dokler me ne zapuste telesne moči. Bog bo z nami, in z Bogom bomo mi. Tako bo prav! Upam, da vam bo všeč moj namen!"

Kdo naj ugovarja očetu in tustu?

Nasprotstvo med radovinskim Kovačem in Klančarjevo hišo v Gorenji vasi se je začelo prav bujno razvijati po Klančarjevem prihodu na Radovino. Mlada Klančarica je poslej trdila kar na vsa usta in po vsi Gorenji vasi, da je stari Klančar opeharil sina za užitek in dal hčeri skoro vse premoženje na Radovino. Resno je ponavljala in imenitno: "Ali nista oba njegova, oba jednako vredna? Zakaj ni izročil sinu, ko je odhajal z doma, vsaj nekaj tiste 'nogavice'?"

Ljudje so ji vprico pritrjali ali pa molčali, pa odhajaje in v njeni nenavzočnosti majali z glavami, skomizali z rameni in

govorili: "Če ni to lakomnost, kaj pa je? Iz hiše ga je zapodil, pa da bi mu bil še svoje odškodnine polovico navrgel zato?"

(Dalje prihodnjic.)

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

DELO DOBIJO

Sprejme se
Izkušene
Tool Makers
Machinists
in
Set-up men

Prednost imajo oni, ki žive v Collinwoodu.

International
Vibration Co.
16702 Waterloo Rd.

(x)

VZAME SE

BOLT AND SCREW
FACTORY WORKERS
OPERATORJE
POMAGAČE
UČENCE
SET UP MEN
DELAVCE

48 do 60 ur na teden
Vse vojno delo.

THE ATLAS BOLT & SCREW CO.

1120 Ivanhoe Rd.

Euclid Ave. ali St. Clair kare.

MALI OGLASI

Posestvo, ki nosi

Proda se posestvo, ki nosi lep denar. 8 sob hiša na glavni cesti, 519 E. 185. St. pri Lake Shore Blvd. Hitremu kupcu se proda poceni. Velika bodočnost. Vzame se v zameno tudi lot. Peklite KENmore 5152. (37)

Hiša naprodaj

8 sob za 2 družini, blizu St. Clair Ave. in E. 45. St. Hiša je prazna. Cena \$2,900.
Za 1 družino na E. 49. St. se lahko takoj vselite.
Za 1 družino, 6 sob, vse v enem nadstropju, med Superior in Payne.

2 hiši, vsaka za eno družino na E. 78. St. v bližini St. Clair Ave. Cena \$5,500.

Hiša 3 sob, 2 lota skupaj, v bližini E. 200. St. cena \$2,600. Vprašajte

J. Tisovic

1366 Marquette Rd.
blizu St. Clair in 55. St.

(37)

Hiša naprodaj

Proda se hiša 11 sob za dve družini na 6303 Carl Ave. Vse udobnosti. Ali pa se tudi zamenja za enodružinsko hišo v Euclidu. Za nadaljna pojasnila vprašajte na 22031 East Miller Ave., Euclid, Ohio.

(36)

Hiša naprodaj

Na 910 E. 75. St. za eno družino, 4 spalnice; cena \$6,500. Nobenega popravila potrebno; furnez pravkar inštaliran; škripljeva streha, garaža za 2 avta. Lastnik razkaže hišo podnevi ali zvečer. Lahko se takoj vselite.
M. & S. Liebenthal
919 National City Bldg.
MA-0336

(35)

Drva naprodaj

Naprodaj so drva za kurjavo, iz tovarne. Velik lot samo \$4.00. Pokličite Liberty 2067.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

Ivanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠE ČEZ VSE LJUBLJENE
SOPROGE IN MATERE

Mary Peklenk

ki je v Bogu zaspala
11. februarja 1942.

Leto dni je že minilo, kar si se od nas ločila na božji klic. Nemila smrt te je ugrabila, prežgodaj si nas zapustila. Oj, kako je zdaj prazna hiša, kar te več med nami ni. Bog naj ti vse dobrote poplača, kar si nam dobrega storila. Spavaj mirno, spočij si tvoje trudne roke. Uživaj veselje nad zvezdami, dokler se ne snidemo. Mi te ne bomo nikdar pozabili, ampak te vedno v srcu nosili do konca svojega življenja in tvoj grob s solzami zalivali do zadnjega dne.

Žalujoci ostali:

JAKOB PEKLENK, soprog.
VIKTOR BUDAN, sin; MARY, poročena Smrtnik, hči.

Cleveland, O., 11. febr. 1943.

A beautiful room
costs only \$2.98
WHEN YOU USE

F. J. Zavasky

GENERAL HARDWARE AND
HOUSE FURNISHINGS. PAINT,
PLUMBING AND ELECTRICAL
SUPPLIES

6011-13 St. Clair Ave.
ENDicott 5141

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
Glenville 3830.

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.

ENDicott 9259
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. So pripravljamo za obisk.
Odperto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

BE 100%
WITH YOUR

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

Sodnik se je vrnil na svoj prostor, kraljevsko se je usedel ter položil svojo roko, na kateri se je blestel prstan, na kužni red. "Gospodje komisarji vedo, zakaj gre?" je velel.

"Seveda vemo," je rekel Bertold, "za neumnost gre. Nadejamo se, da je menih Albert nekoliko prismojen, a ne hudoben." "Hudobnež je," je trdno odgovoril sodnik Hendel. Listal je v kužni postavi ter se neprestano nemirno oziral proti vratom. Sto jih je šlo za procesijo, da kljubujejo njegovi moči, nezasišano! Z dvorišča sem valuje šumenje in drvenje. Tu spodaj so, zalega, norci, sodrga! Ha! No, sedaj je konec! Dolgo je čakal. Henrik je tu.

"Jezus, pobl!" veselo gode Bertold, "Bog te živi, Henrik! Kako pa je? Kaj se je zgodilo?"

S temnim čelom, ne meneč se za pozdrave, ki so mu prihajali od vseh strani, je skoraj nevoljno, pernat klobuk v rokah držeč, s hlapčevim mečem ob boku, vstopil Henrik v dvorano, stopil tja pred sodnikov stol ter je kljubovalno rekel:

"Pri Dambahu sem zajel procesijo, kakor ste mi naročili... Spodaj je. Menih... in dekleta tu."

Z roko je zamahnil proti vratom, ne da bi se ozrl.

"Dobro! Hvala ti. Dobro, hitro, izvrstno si opravil svojo stvar," je skoraj nežno rekel Hendel ter je vstal in svojega sina potrkal po rami. Obenem pa je z jezimi pogledi meril oba krivca, ki sta stala na pragu, zastražena po dveh strelcih.

"Pridita sem, vidva tam-le!" je zapovedal sodnik.

Mirno je pristopil menih, na njegovi levici je stopala deklica. Spodaj je oddala zastavo najstarejšemu romarju, sedaj ima pa roki, ki sta se danes dvignili k viteškemu udarcu, otroško ljubko sklenjeni, napol pokriti od volnate rute, ki ji ogrinja hrbet in prsi.

Oba sta obstala nekoliko za Henrikom. Brez strahu, z jasnim pogledom je zrla v razsrejeni sodnikov obraz. Albert se je poln skrbi oziral nanjo, tudi drugi možje v dvorani so jo gledali. Lepa je papežnica! "Sramota, saj je še otrok. Otroke ščuvajo," je godel Bertold.

V BLAG SPOMIN

PETE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Johane Strumbel

ki nas je za vedno zapustila 11. februarja 1938.

Pet let je že minilo, kar Te več med nami ni, božja volja to je bila, da si zdaj nad zvezdami.

Prosi tam za nas Očeta, da se enkrat snidemo, mi pa bomo tu molili, ko na Tvoj grob hodimo.

Zalujoci ostali:

FRANK, soprog, SINOVI in HČERE.

Cleveland, O., 11. februarja 1943.

"Menih Albert, tebe dobro poznam," je grmel proti bledemu menihu sodnikov glas, puhteč srda in sovraštva.

"Dostikrat, še včeraj si brizgal vame papeške psinke. Danes si položil krono na svoje psovanje in zapeljevanje ubožcev, ti nesramni zapeljivec ljudstva! — Ti pa, žensče, si Štefana Švertner iz Štajerdorfa, kaj?"

"Da, sem," je odločno odgovorila Štefana, "toda gospod pater pa ni to, kar ste rekli."

"Vidva bosta čula svojo sodbo, kadar bo ta-le," — Hendel je pokazal na detomorilko, "zaslišana in sojena."

Zločinka je zastokala in sklenila roki.

"Tako dolgo pa bosta stala tukaj in čakala."

Lajtnant Hendel, ti pa pojdeš doli in boš, dokler se bo vršila sodba, pazil na red, zlasti pa na to, da papeška sodrga ne kali miru. Preden pa greš, povej, kako je bilo pri zajetju? So se li branili?"

Henrik Hendel je krčevito prijel za meč. Ni pogledal deklice, tudi je ni hotel videti, saj je vedel, da mirno in dostojanstveno stoji poleg njega in da niti ne pogleda ne njega, ki jo je ujeto sem pripeljal, dočim ga je morilka skrivaj predrzno občudovala.

Sedaj pa naj očetu odgovori in naj mu pove, da se mu je deklica dejansko postavila v bran... to bi morala drago plačati... Spodaj stoji sramotni steber. Stisnil je ustnice, potem je zaničljivo rekel:

"Z orožjem se niso branili."

Sodnik je vprašal dalje:

"Morda drugače? So psovali in hujskali? Ne izgledajo, da bi se bili v hipu udali premoči."

Mladi Hendel se je smehljajal:

"Menih je psoval."

Tedaj nekdo nalahno stopi na njegovo levo. Zdrznil se je. Bila je Štefana. Stala je poleg njega in je mirno rekla:

"To ni res, gospod."

Sodnik se je zadržal na deklico:

"Kako si drzneš temu gospodu in junaku, ki je moj sin, reči, da laže?"

"In vendar ni govoril resnice," je neustrašeno odgovorila. Že pri prvi besedi krivoverškega poba je opazila, da bi rad zvalil vso krivdo na duhovnika, in to ne sme biti; naj bi spustil nanjo svojo jezo ta krivoverc, toda ne pusti, obrekovati svetega moža, nikakor ne.

"Pravite, da je psoval duhovnik, vi ste psovali!" je vzklila z jasnimi, napol otroškim, napol dekliškim glasom in je s pogumnim pogledom izživala svojega mladega preganjalca. "Vi ste s svojim mečem napadli njega, ki vam ni ničesar storil, niti ni imel orožja; on se ni branil, pač pa sem jaz z zastavo skočila med vaju. Zakaj pa tega ne poveš?"

"Kaj? 'Kako?' je železnostrogo vmes posegel sodnik. "Ti si se dejansko zoperstavila mojemu sinu, to si si drznila, ti uboga niče?"

"Da!" je glasno odgovorila!

"Henrik, zakaj mi nisi tega povedal?"

Ta je z glavo nazaj zamahnil, divje je gledal ter se je grabil za pas meča. Naj hušč vzame vse skupaj. Sedaj ga je že vdruživ usekala ta satanska papežnica, vrhutega mu še očita, da je lažnik, da govori neresnico.

"Sem li stara baba, da naj vam natvezem vsako prazno

čenčo?" je jezno vprašal, mesto da bi bil odgovoril na očeto vprašanje.

"Da, ti si se zakadila v mene," je v hipu srdito zakričal ter se je obrnil proti deklici. Tedaj se je pa nasmešnil ta hudičev papeški deklič, ki je bil kakor golobček med ptici roparji.

Stari Bertold se je nekoliko naprej sklonil iz vrste komisarjev, muzal se je ob šestinasti bradi ter je zamrmral: "Otroci, otroci, ne rjavte se!" Saj sta res še otroka, oni naj bo za rablja, ona pa mora stati pred sodiščem, ta je pa res trda.

"Ti si me naskočila in si mi zdrobila meč. Misliš li, da mi je kaj zato — zaradi tebe?" je tepetal mladi, lajtnant. "Misliš li, da smatram to za dejanski upor, ki ga je treba naznani? Ha, smejem se, četudi nosim sedaj hlapčev meč."

Jezno je potresel nagnusno motovilo; Štefana se je smehljajala.

"Ne prideš mi blizu, papeška cundra, niti dejanski, niti z jezikom, premalo te je; pa eno ti povem; lagal nisem, ne; res je, psoval sem, pa far je tudi psoval, kdo je pa prvi začel, to ve Bog! Z lažnivcem pa pitaj koga drugega, ne mene, da veš."

Sedaj pa grem. Z babnicami se ne bom prekekal, preder sem za to."

Jezno je pogledal deklico in je odcepel iz sobe.

"Nezaslišano! Kaj takega si drzne reči mlademu Hendelnu natakarka v pričo mestnih svetovalcev!" so se hudovali mestni očetje.

"Mir, gospodje!"

Sodnikov obraz se zagrne v temo, toda posili se smehljaj: "Prav ima moj sin, taka ženska ne seže do njega, sicer pa ji za njeno predrznost ne izostane kazen."

"Stopita nazaj, vidva, počakajta tam," se je zadržal sodnik

na deklico in na duhovnika. "Vi strelci, pazite nanju, dokler jih ne pokličem."

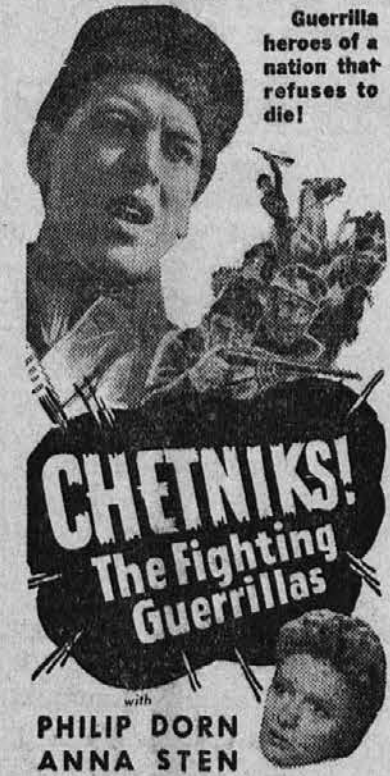
"Štefana, ne bila bi smela dražiti sodnika in njegovega sina," je nalahno očital Albert dekletu.

"Resnica mora na dan!" je odgovorila in se je proseče vanj ozrla. Možje v dvorani so gledali nanjo, sodnik pa se je vrnil k detomorilki.

"Vem, dete moje. Toda ti si meni na ljubo," duhovnikov glas je postal še tišji, "po krivici očitala temu človeku, da je brez vzroka potegnil meč. Ne,

R K O ALLEN ZDAJ!

prvi v Clevelandu kaže

PHILIP DORN ANNA STEN

E K S T R A ! "Women at Arms!"

TO JE AMERIŠKA SERIJA

Vejaški vlak. Prosimo informacij. Kartun. Novice.

Klobuki za ženske

NAREJEN V U. S. A.

Nobenega lepoteja in peres ni v klobukih ameriškega ženstva za 1943.

Klobuki so bili narejeni za trpežnost. Ameriške ženske odgovarjajo izzivanju osištca... in odgovarjajo na ameriški način.

Vsak dan si nadene več kot 5,000 deklet pri Ohio Bell telefonskih centralah naglavnik, da se pridružijo žentstvu v industriji in uniformiranim službam Strica Sama, ki opravljajo službo, da dobijo naše bojne sile orožje, ki ga potrebujejo za poraz osištca.

Te operatorice, ki jim pomaga 2,500 drugih telefonskih žensk pri komptometrih, sešteválnih strojih in pisalnih mlazah, hite z odpremo ključev, ki obdržavajo ameriški vojni napor na rekordnem mestu. Lansko leto je bilo 9 žensk izmed 10 od 3,800 novih uslužbenec, ki so bili dodani Ohio Bell trumi, mnogo od njih je nadomestilo moške, ki so odšli na bojno fronto.

Da, ameriške ženske v telefonskem podvzetju in številnih drugih poklicih se bore v tej vojni... in se bore za zmago.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

HRANITE KLICE ZA ZMAGO

Linije na daljavo so obtežene z vojnimi klici. Ne kličite velikih mest izven Ohio. Bodite kratki. Kličite številke.

otrok moj! Tudi jaz sem mu jih nekaj povedal, in sicer najprej! Tak človek si ne pusti kaj takega reči!"

Štefana je povesila glavo. Ni zadovoljen z njo, to ji gre močno k srcu.

Sodnik se je obrnil k morilki, ki je zopet pred njim klečala, ter se je tuintam ledenomrzlo, žugajoče ozrl na meniha in deklico, ki sta tam zadaj stala in pričakovala zasliševanja.

"Nadejam se," je rekel morilki, "da si vse po pravici povedala in da nisi ničesar zamolčala. Sedaj mi pa še povej, če ti je oče tvojega nesrečnega otroka najprej zakon obljubil in je šele potem prelomil besedo, ali pa o zakonu niti govora ni bilo med vama."

"Ne poslušaj sedaj, Štefana, kar ta-le govori," je polglasno velel Albert z onim glasom, s katerim ji je govoril v izpovednici.

Deklica je sočutno opazovala ubogo grešnico in je vprašala:

"Zakaj pa ne? Kdo pa je?"

"Ne vem, toda ni se ogibala hudih priložnosti, tega pa tebi ni treba slišati."

Vzel je iz brevirja podobico s tiskano molitvico ter jo ji podal. "To-le beri," je rekel, "da ti ne bo dolgčas."

Štefana je začela brati.

Svetovalci so slišali, kar je menih rekel deklici; posmehovali so se, eden pa je rekel:

"Kako nežno vest imajo. Muhe precejaajo, kamele pa požirajo."

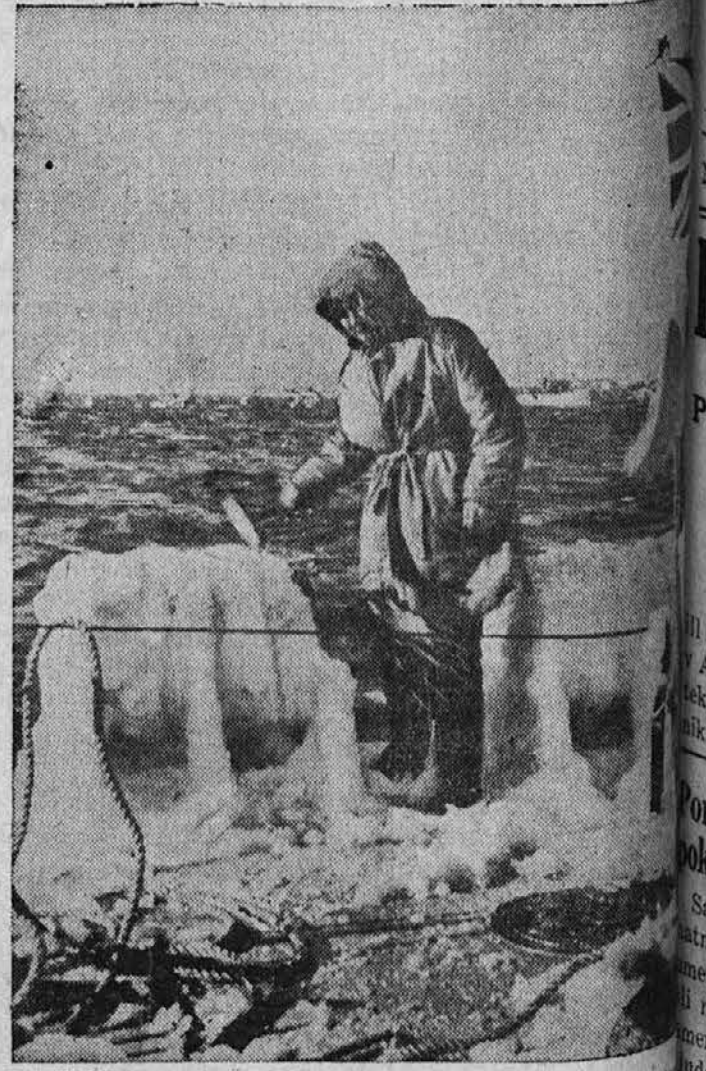
"Obljubil mi je zakon. Bog mi je priča, strogi gospod," je odgovorila morilka na sodnikovo vprašanje ter je pritiskala roko na srce. "Na sv. Tomaža dan še mi je rekel 'Jerica, ne bodo še cvetele vijolice, ko te bom popeljal v cerkev, jaz, tvoj najzvestejši, in bova mož in žena!'"

"Torej te je nalagal," je z

votlim, globokim glasom rekel sodnik. "Lep ljubimec in pre-zvest."

"Strogi gospod sodnik, nalagal... mislim, da ne. Je pač

takrat zares tako mislil, dvignila nesrečnica obraz so ga zalivale vroče (Dalje prihodnja)

Tukaj je pa dovolj mrzlo. — Slika nam predstavlja mornarja na kanadski konvojni ladji, ki je pričel od njevali led z ladje predno je konvoj odplul v neimenovano zavezniško pristanišče. Na kanadskih ladjah so zaposleni mornarji različnih narodnosti.

JERRY BOHINC

ima popolno zalogo najboljših kvalitete linoleja in preprog, 29c na polje ga za vas izkušeni delavci.

Kuhinjski likalji vseh mer \$49 in več. Peči: Grand, Magid Norge in Frigidaire—\$76.50 in več.

POPOLNA ZALOGA SLOVENSKE PLOŠČ

Trgovina odprta v torek, četrtek, petek in soboto od popoldne do 6.00. Zapra ves dan v ponedeljek in sredo

NORTHEAST

SALES & SERVICE

819 E. 185. ST.

zraven La Salle gledališča

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostni naznanjamo, da je dne 16. januarja 1943 umrl na svojem domu, 16011 Holmes Ave. dragi soprog in oče

Michael Martič

v starosti 58 let. Doma je bil iz vasi Cerovica, Sv. Mihael pri Žužemberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 42 leti.

Dne 20. januarja 1943 smo ga po opravljenem grobnem sv. maši v cerkvi Marije Vnebovzete položili v večnemu počitku na sv. Pavla pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti vsem prijateljem, ki so nam v času bolezni in naši največji žalosti stali ob strani. Naša iskrena zahvala družstvu sv. Jožeta v 169 KSKJ; društvu Katoliških Borštarnjev, št. 15 in podružnici št. 3 SMZ, ki so se udeležili pogrebnih izkazal rajnemu zadnjo naklonjenost.

Naša iskrena zahvala naj velja tudi vsem, ki so dali na dan pogreba svoje automobile brezplačno razpolago ter vsem, ki so ga spremili na njegovo pokopališče.

Končno se zahvaljujemo tudi Svetkovemu grobnemu zavodu za lepo urejen pogreb in za stransko pomoč v težkih dneh žalosti. Bog daj vsem!

Zalujoci ostali:

MARY MARTIČ, soproga.

FRANK IN MILDRED MAH, pastorka.

Cleveland, O., 11. februarja 1943.